

52. Ocrotirea majorului prin asistență, consiliere judiciară și tutelă specială

49. Asistența pentru încheierea actelor juridice reprezintă:

- a) o măsură de ocrotire destinată persoanelor majore cu dizabilități intelectuale sau psihosociale;
- b) o măsură de sprijin care nu afectează în niciun fel capacitatea de exercițiu a persoanei fizice;
- c) o activitate remunerată.

50. Persoana desemnată în calitate de asistent:

- a) trebuie să acționeze ca un intermediar între majorul care beneficiază de asistență și terți, putând transmite și primi informații în numele majorului și comunica terților deciziile luate de major;
- b) trebuie să încheie acte juridice în numele majorului care beneficiază de asistență;
- c) trebuie să încuviințeze actele juridice ale majorului care beneficiază de asistență.

51. Măsura asistenței pentru încheierea actelor juridice poate fi instituită:

- a) exclusiv de către notarul public, pe o durată de maximum doi ani, la cererea persoanei care are nevoie de această formă de sprijin;
- b) de către instanța de tutelă, pe o durată de maximum doi ani, la cererea oricărei persoane;
- c) inclusiv de către autoritatea tutelară, pe o durată de maximum doi ani.

52. Încetarea măsurii asistenței pentru încheierea actelor juridice are loc:

- a) la expirarea termenului de doi ani;
- b) la cererea formulată de majorul care beneficiază de măsură, adresată autorității tutelare;
- c) ca urmare a luării cu privire la major a măsurii consilierii judiciare.

53. Consilierea judiciară:

- a) reprezintă o măsură de ocrotire destinată persoanei majore care nu se poate îngriji singură de interesele sale din cauza unei deteriorări parțiale a facultăților mintale și este necesar să fie consiliată în mod continuu în exercitarea drepturilor și libertăților ei;
- b) are un caracter subsidiar față de măsura asistenței pentru încheierea actelor juridice;
- c) se stabilește printr-o evaluare generală a persoanei, în ședință, de către instanța de tutelă.

54. Măsura consilierii judiciare:

- a) poate fi dispusă la cererea oricărei persoane sau prin mandat de ocrotire;
- b) are ca efect restrângerea capacitații de exercițiu a persoanei fizice;
- c) nu poate fi instituită pentru o durată mai mare de 2 ani.

UNIVERSITATEA „TITU MAIORESCU” DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE DREPT

Teste grilă pentru examele

de an, licență și admitere în profesiile juridice

- Drept civil Drept procesual civil
- Drept penal Drept procesual penal

Ediția a 8-a, revizuită și adăugită

COORDONATORI

PROF. UNIV. DR. IOSIF R. URS
CONF. UNIV. DR. MANUELA TĂBĂRAȘ

Editura
Amangiu
2023

55. Tutorele persoanei ocrotite prin măsura consilierii judiciare:

- a) este numit de către instanța de tutelă prin hotărârea prin care a fost instituită măsura de ocrotire;
- b) este numit de către persoana cu capacitate deplină de exercițiu prin act unilateral autentic;
- c) nu poate cere înlocuirea sa.

56. Spre deosebire de asistența pentru încheierea actelor juridice, măsura consilierii judiciare:

- a) este dispusă de către notarul public;
- b) nu aduce atingere capacității de exercițiu a majorului;
- c) nu poate fi dispusă pentru o durată mai mare de 3 ani.

57. Tutela specială:

- a) reprezintă o măsură de ocrotire destinată exclusiv persoanei majore care nu se poate îngriji singură de interesele sale din cauza unei deteriorări totale și, după caz, permanente a facultăților mintale și este necesar să fie reprezentată în mod continuu în exercitarea drepturilor și libertăților ei;
- b) implică o capacitate de exercițiu restrânsă;
- c) presupune lipsa capacității de exercițiu.

58. Persoana care beneficiază de tutelă specială:

- a) se poate căsători și poate divorța;
- b) poate exercita drepturile părintești;
- c) poate fi încadrată în muncă.

59. Durata măsurii tutelei speciale:

- a) nu poate depăși, în nicio situație, 5 ani;
- b) poate fi prelungită pentru o durată care nu poate depăși 15 ani;
- c) nu poate fi dispusă inițial pentru o durată de 15 ani, ci pentru o durată de maximum 5 ani, putând fi prelungită ulterior pentru o durată de maximum 15 ani.

60. Asemănător tutelei speciale:

- a) asistența pentru încheierea actelor juridice este instituită de către notarul public;
- b) consilierea judiciară este instituită de către instanța judecătorească;
- c) mandatul de ocrotire este dat de către persoana fizică.

61. Mandatul de ocrotire:

- a) este o formă de mandat care permite persoanei fizice să configureze, în anumite limite, propriul regim de ocrotire pentru ipoteza în care nu ar mai putea în viitor să se îngrijească de persoana sa ori să își administreze bunurile;
- b) poate fi dat numai de o persoană cu capacitate deplină de exercițiu;
- c) poate fi dat și o persoană cu capacitate restrânsă de exercițiu care beneficiază de consiliere judiciară, numai cu încuviințarea ocrotitorului legal și cu autorizarea instanței de tutelă.

47. Explicații* (S) (!):**

a) incorect	Având în vedere dispozițiile art. 46 alin. (3) C.civ., astfel cum a fost modificat prin art. 7 pct. 7 din Legea nr. 140/2022, persoana capabilă de a contracta nu poate opune anulabilitatea contractului și nici exercita acțiunea în anulare.
b) incorect	Vânzarea bunului altei persoane este permisă, în raport de dispozițiile art. 1230 C.civ., astfel bunurile unui terț pot face obiectul unei prestații, debitorul fiind obligat să le procure și să le transmită creditorului sau, după caz, să obțină acordul terțului. În cazul neexecutării obligației, debitorul va răspunde pentru prejudiciile cauzate.
c) corect	Potrivit dispozițiilor art. 45 C.civ. , simpla declarație că este capabil să contracteze, făcută de cel lipsit de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă, nu înlătură anulabilitatea actului. Dacă însă a folosit manopere dolosive, instanța, la cererea părții induse în eroare (cumpărătorului, și nu a ocrotitorului legal), poate menține contractul atunci când apreciază că aceasta ar constitui o sancțiune civilă adecvată.

48. Explicații*:

a) incorect	Potrivit art. 41 alin. (1 ¹) C.civ., introdus prin art. 7 pct. 1 din Legea nr. 140/2022, „are capacitate de exercițiu restrânsă și majorul care beneficiază de consiliere judiciară”.
b) corect	Potrivit art. 172 alin. (2) C.civ. , astfel cum a fost modificat prin art. 7 pct. 30 din Legea nr. 140/2022 „actele juridice încheiate înaintea instituirii consilierii judiciare sau tutelei speciale pot fi anulate sau prestațiile care decurg din acestea pot fi reduse numai dacă la data când au fost încheiate lipsa discernământului era notorie sau cunoscută de cealaltă parte”.
c) corect	A se vedea <i>supra</i> . Cerința textului legal este ca lipsa de discernământ să existe la data încheierii contractului, nu să survină ulterior.

§2. Ocrotirea majorului prin asistență, consiliere judiciară și tutelă specială

49. Explicații:**

a) incorect	Asistența pentru încheierea actelor juridice reprezintă o măsură de sprijin, astfel cum prevăd dispozițiile art. 1 alin. (1) din Legea nr. 140/2022 potrivit căroră, „Majorul care, din cauza unei dizabilități intelectuale sau psihosociale, are nevoie de sprijin pentru a se îngriji de persoana sa, a-și administra patrimoniul și pentru a-și exercita, în general, drepturile și libertățile civile poate solicita notarului public numirea unui asistent, în condițiile Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, republicată, cu modifi-
-------------	---

	cărilor ulterioare, pentru o durată de maximum 2 ani”. Această măsură de sprijin, reglementată cu caracter de noutate prin Legea nr. 140/2022, nu trebuie confundată cu măsurile de ocrotire reglementate în Codul civil, respectiv consilierea judiciară, tutela specială și curatela.
b) corect	Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 140/2022 , „numirea asistentului nu aduce atingere capacității de exercițiu a majorului”.
c) incorect	Art. 4 alin. (2) din Legea nr. 140/2022 prevede faptul că asistența pentru încheierea actelor juridice reprezintă o sarcină gratuită.

50. Explicații*:

a) corect	Rolul de intermediar al asistentului între majorul care beneficiază de asistență și terți este prevăzut expres la art. 1 alin. (2) și (3) din Legea nr. 140/2022 .
b) incorect	Asistentul nu încheie acte juridice în numele majorului și nici nu încuviințează actele pe care acesta le încheie singur, fapt prevăzut expres de art. 3 alin. (2) din Legea nr. 140/2022.
c) incorect	A se vedea explicația de la varianta b).

51. Explicații*:

a) corect	Instituirea măsurii asistenței pentru încheierea actelor juridice presupune adresarea unei cereri notarului public pentru numirea unui asistent pentru o durată de maximum doi ani, în conformitate cu dispozițiile art. 1 alin. (1) din Legea nr. 140/2022 .
b) incorect	Instanța de tutelă nu are atribuții în ceea ce privește instituirea măsurii asistenței, ci doar în ceea ce privește soluționarea plângerii formulate împotriva asistentului, plângere având ca obiect activitatea acestuia păgubitoare pentru major, astfel cum prevăd dispozițiile art. 5 alin. (3) din Legea nr. 140/2022 conform cărora „orice persoană poate face plângere la instanța de tutelă în a cărei circumscripție teritorială își are domiciliul sau reședința majorul care beneficiază de asistență cu privire la activitatea asistentului păgubitoare pentru major”.
c) incorect	Potrivit art. 5 alin. (2) din Legea nr. 140/2022, autoritatea tutelară trebuie să vegheze la îndeplinirea corespunzătoare a sarcinii asistentului, însă nu poate institui măsura asistenței pentru încheierea actelor juridice.

52. Explicații*:

a) incorect	Primul caz de încetare a măsurii asistenței prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 140/2022 se referă la „expirarea termenului pentru care a fost dispusă”, legea permițând numirea aceleași persoane, în aceeași calitate, pentru o nouă perioadă de maximum doi ani.
-------------	--

b) incorect	Art. 6 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 140/2022 prevede posibilitatea revocării asistentului, însă cererea formulată de majorul care beneficiază de această măsură trebuie adresată notarului public, iar nu autorității tutelare.
c) corect	Conform art. 6 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 140/2022 , una dintre modalitățile de încetare a măsurii asistenței constă în luarea cu privire la major sau la asistent a unei măsuri de ocrotire prevăzute de Codul civil.

53. Explicații:**

a) corect	Potrivit art. 106 alin. (2) C.civ. , astfel cum a fost modificat prin art. 7 pct. 13 din Legea 140/2022, ocrotirea majorului are loc prin instituirea măsurii consilierii judiciare sau a tutelei speciale ori a curatelei sau a unei alte măsuri prevăzute de lege. Condițiile instituirii consilierii judiciare se regăsesc la art. 164 alin. (1) și (2) C.civ.
b) corect	Măsurile de ocrotire a majorului sunt dispuse de instanța de tutelă numai în cazul în care apreciază că nu este suficientă pentru apărarea intereselor persoanei ocrotite instituirea asistenței pentru încheierea actelor juridice, conform art. 164 alin. (3) C.civ.
c) incorect	Deteriorarea facultăților mintale se stabilește prin două tipuri de evaluare, medicală și psihosocială, în urma cărora instanța de tutelă decide dacă persoana majoră are nevoie de sprijin, consiliere judiciară sau tutelă specială, astfel cum rezultă din art. 164 alin. (1) C.civ.

54. Explicații*:**

a) corect	În ceea ce privește modalitatea în care poate fi luată măsura consilierii judiciare, art. 165 C.civ. , astfel cum a fost modificat prin art. 7 pct. 23 din Legea nr. 140/2022, prevede sfera persoanelor care pot cere instituirea acestei măsuri, ce cuprinde, în principiu, orice persoană, inclusiv persoana care apreciază că are nevoie de consiliere judiciară, iar art. 166 C.civ. , astfel cum a fost modificat prin art. 7 pct. 24 din Legea nr. 140/2022, prevede posibilitatea desemnării tutorelui prin mandat de ocrotire.
b) corect	Conform art. 41 alin. (1¹) C.civ. , introdus prin art. 7 pct. 1 din Legea nr. 140/2022, efectul instituirii măsurii consilierii judiciare constă în restrângerea capacității de exercițiu.
c) incorect	Potrivit art. 168 alin. (2), astfel cum a fost modificat prin art. 7 pct. 26 din Legea nr. 140/2022, consilierea judiciară poate fi instituită pentru o perioadă care nu poate depăși 3 ani.

55. Explicații:**

a) corect	Numirea tutorelui este reglementată la art. 170 C.civ. , astfel cum a fost modificat prin art. 7 pct. 28 din Legea nr. 140/2022, care prevede la alin. (1) că „prin hotărârea prin care a fost luată mă-
-----------	---

	sura de ocrotire, instanța de tutelă numește persoana care va exercita funcția de tutore de la data rămânerii definitive a hotărârii.”
b) corect	Desemnarea unui tutore poate fi realizată și printr-un mandat de ocrotire care, potrivit art. 166 alin. (1) C.civ. , astfel cum a fost modificat prin art. 7 pct. 24 din Legea nr. 140/2022, se încheie de persoana cu capacitate deplină de exercițiu fie printr-un act unilateral, fie printr-o convenție, încheiate în formă autentică, pentru ipoteza în care ar trebui să se instituie o măsură de ocrotire.
c) incorect	Tutorele poate cere înlocuirea sa, fapt prevăzut expres la art. 173 C.civ., astfel cum a fost modificat prin art. 7 pct. 31 din Legea nr. 140/2022.

56. Explicații:**

a) incorect	Doar asistența pentru încheierea actelor juridice este dispusă de către notarul public conform art. 1 alin. (1) din Legea nr. 140/2022, spre deosebire de măsurile de ocrotire (consilierea judiciară, tutela specială sau curatela) care sunt dispuse de către instanța de tutelă potrivit art. 107 C.civ.
b) incorect	Măsura asistenței pentru încheierea actelor juridice nu aduce atingere capacității de exercițiu a majorului, astfel cum prevăd expres dispozițiile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 140/2022, spre deosebire de măsura consilierii judiciare care are ca efect restrângerea capacității de exercițiu a persoanei fizice conform art. 41 alin. (1 ¹) C.civ., astfel cum a fost introdus prin art. 7 pct. 1 din Legea nr. 140/2022.
c) corect	Durata măsurii consilierii judiciare nu poate depăși 3 ani, conform art. 168 alin. (2) C.civ. , astfel cum a fost modificat prin art. 7 pct. 26 din Legea nr. 140/2022, în vreme ce durata măsurii asistenței pentru încheierea actelor juridice este de maximum 2 ani, potrivit art. 1 alin. (1) din Legea nr. 140/2022.

57. Explicații*:**

a) incorect	Tutela specială nu este destinată exclusiv persoanei majore, putând beneficia de această măsură de ocrotire și minorii cu capacitate de exercițiu restrânsă în condițiile art. 164 alin. (5) C.civ.
b) incorect	Conform art. 41 alin. (1 ¹) C.civ., astfel cum a fost introdus prin art. 7 pct. 1 din Legea nr. 140/2022, instituirea măsurii consilierii judiciare duce la restrângerea capacității de exercițiu.
c) corect	Potrivit art. 43 alin. (1) lit. b) C.civ. , astfel cum a fost modificat prin art. 7 pct. 5 din Legea nr. 140/2022, instituirea măsurii tutelei speciale duce la pierderea capacității de exercițiu.

58. Explicații*:**

a) corect	Spre deosebire de prevederile Codului civil anterioare modificărilor aduse de Legea nr. 140/2022 care instituiau o interdicție expresă pentru căsătoria persoanelor debile sau alienate mintal, actuala reglementare, respectiv art. 276 C.civ. , astfel cum a fost modificat prin art. 7 pct. 41 din Legea nr. 140/2022, permite încheierea căsătoriei de către persoanele aflate sub o măsură de ocrotire, fiind impusă condiția înștiințării prealabile scrise a tutorelui despre formularea declarației de căsătorie, acesta putând să formuleze opoziție la căsătorie. O altă noutate adusă de Legea nr. 140/2022 constă în posibilitatea persoanei care beneficiază de o măsură de ocrotire de a divorța prin acordul părților [fiind abrogat art. 374 alin. (2) C.civ.], dar numai în procedura judecătorească, persoana ocrotită neavând deschisă calea divorțului prin acordul soților în procedura administrativă sau notarială, după cum prevăd dispozițiile art. 375 alin. (3) C.civ. , astfel cum a fost modificat prin art. 7 pct. 51 din Legea nr. 140/2022.
b) incorect	Instituirea măsurii tutelei speciale conduce automat la pierderea exercițiului drepturilor părintești, conform art. 507 alin. (1) C.civ., astfel cum a fost modificat prin art. 7 pct. 57 din Legea nr. 140/2022.
c) incorect	Prin art. 12 pct. 1 din Legea nr. 140/2022 a fost modificat art. 13 alin. (4) din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, fiind instituită interdicția încadrării în muncă a persoanelor care beneficiază de tutelă specială.

59. Explicații*:

a) incorect	În ceea ce privește durata măsurii tutelei speciale, regula înscrisă la art. 168 alin. (3) teza I C.civ. , astfel cum a fost modificat prin art. 7 pct. 26 din Legea nr. 140/2022, prevede că aceasta nu poate depăși 5 ani. De la această regulă, art. 168 alin. (3) teza II C.civ. prevede o excepție, respectiv situația în care deteriorarea facultăților mintale ale persoanei ocrotite este permanentă, caz în care instanța poate dispune prelungirea măsurii tutelei speciale pentru o durată mai mare, care însă nu poate depăși 15 ani.
b) corect	A se vedea explicația de la varianta a).
c) corect	A se vedea explicația de la varianta a).

60. Explicații*:

a) incorect	Deși enunțul de la varianta a) este corect, grila urmărește elementele de asemănare între tutela specială și asistența pentru încheierea actelor juridice, iar modul de instituire al celor două măsuri reprezintă un element de diferențiere.
b) corect	Ambele măsuri de ocrotire se dispun numai de instanța judecătorească.

c) incorect	Deși enunțul de la varianta c) este corect, modul în care este dat mandatul de ocrotire constituie un element de diferențiere, iar nu de asemănare cu tutela specială.
-------------	--

61. Explicații*:

a) corect	Mandatul de ocrotire este o instituție nou introdusă prin art. 7 pct. 72 din Legea nr. 140/2022, fiind inclus în Cartea a V-a a Codului Civil („Despre obligații”), Titlul IX („Diferite contracte speciale”), Capitolul IX („Contractul de mandat”), Secțiunea a II-a („Mandatul cu reprezentare”), Subsecțiunea §3 ¹ („Dispoziții privind mandatul de ocrotire”).
b) incorect	A se vedea explicația de la varianta c).
c) corect	Potrivit art. 2029¹ alin. (1) C.civ. , mandatul de ocrotire poate fi dat nu doar de o persoană cu capacitate de exercițiu deplină, ci și de majorul care beneficiază de consiliere judiciară, cu încuviințarea ocrotitorului legal și cu autorizarea instanței de tutelă. De asemenea, art. 166 alin. (2) C.civ. , astfel cum a fost modificat prin art. 7 pct. 24 din Legea nr. 140/2022, permite încheierea mandatului de ocrotire atât de către persoana cu capacitate deplină de exercițiu, cât și de către persoana care beneficiază de consiliere judiciară.

62. Explicații:**

a) corect	Conform art. 2029¹ alin. (3) C.civ. , astfel cum a fost introdus prin art. 7 pct. 72 din Legea nr. 140/2022, mandatul de ocrotire se încheie prin înscris autentic notarial.
b) incorect	A se vedea explicația de la varianta a).
c) corect	Cuprinsul mandatului este reglementat la art. 2029² C.civ. , astfel cum a fost introdus prin art. 7 pct. 72 din Legea nr. 140/2022, conform căruia „mandatul poate cuprinde dorințele exprimate de mandant cu privire la îngrijirea sa și condițiile de viață după survenirea incapacității”.

63. Explicații:**

a) corect	Executarea mandatului de ocrotire depinde de mai multe condiții cumulative prevăzute de art. 2029¹ alin. (4) C.civ. , introdus prin art. 7 pct. 72 din Legea nr. 140/2022, respectiv de survenirea deteriorării facultăților mintale ale mandantului, constatată ca urmare a întocmirii unor rapoarte de evaluare medicală și psihologică, și de încuviințarea acestuia de către instanța de tutelă, la cererea mandatarului desemnat în contract.
b) corect	A se vedea explicația de la varianta a).
c) incorect	Potrivit art. 2029⁵ alin. (1) C.civ. , introdus prin art. 7 pct. 72 din Legea nr. 140/2022, dacă mandatul de ocrotire nu asigură pe deplin îngrijirea persoanei mandantului sau administrarea bunu-